

VÍTR V BIBLI

Téma

symbolika větru

Cílová skupina

žáci 4. a 5. ročníků ZŠ

Časový rozsah

20 minut

Pomůcky

větrník, obrázky, pracovní list, psací potřeby

Popis

Vyučující pošle po kruhu větrník. Ten, kdo jej bude držet, řekne, co ho napadne, když větrník vidí, co mu připomene, na co si vzpomene. Např. *větrná elektrárna, vítr, vzduch, mlýn*. Místo větrníku může vyučující žákům ukázat větrník na obrázku a obrázek položit na viditelné místo.

Vyučující rozdá každému žákovi pracovní list. Žáci si mohou větrník vybarvit, ozdobit. Do tří modrých „vlnek“ kolem větrníků napíší skutečné vlastnosti větru. Do ostatních „vlnek“ doplní větu: *Vítr je jako...*

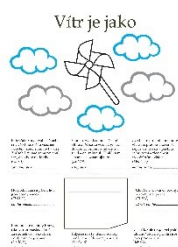
Žáci položí pracovní listy na viditelné místo a přečtou, příp. vyučující přečte, jak se dá vnímat působení větru.

Žáci přemýšlí, jak by mohla vypadat situace, kdy si připadali jako v příjemném vánku a co se děje, když se v životě ocitnou ve vichřici nebo větrné bouři.

Vítr dokážeme vnímat svými smysly. Je silný, mírný, studený, horký. Vítr ale můžeme vnímat také jako tajemství nebo popisem činnosti větru můžeme vyjádřit lidské vlastnosti. Vlastností větru a toho, co může připomínat a jak se dá vnímat, si byli vědomi i autoři některých biblických textů. Vítr je v Bibli obrazem zkázy nebo hojnosti, pomoci a Božího požehnání. Pro svou neviditelnost, nepředvídatelnost, neomezenost a sílu se stal obrazem působení Božího ducha.

V cedulkách pod obrázkem větrníku jsou napsány biblické úryvky, které se k větru nějak vztahují. Žáci napíší, co v biblickém úryvku vítr popisuje, co tím chtěl podle nich autor vyjádřit.

Do volného obrázku cedulky si podle předchozí činnosti doplní, kdy si připadali jako v příjemném vánku nebo ve vichřici – a přitom to s opravdovým větrem nemělo nic společného.

SHRNUTÍ

VÍTR JE V BIBLI OBRAZEM ZKÁZY NEBO HOJNOSTI, POMOCI A BOŽÍHO POŽEHNÁNÍ. PRO SVOU NEVIDITELNOST, NEPŘEDVÍDATELNOST, NEOMEZENOST A SÍLU SE STAL OBRAZEM PŮSOBNÍ BOŽÍHO DUCHA.

MODLITBA

BOŽE, DĚKUJEME TI ZA CHVÍLE, KDY NÁM V ŽIVOTĚ PŘIPADÁ, ŽE NÁS OVÍVÁ PŘÍJEMNÝ VÁNEK A DEJ NÁM POCÍTIT SVOJI BLÍZKOST, KDYŽ SI PŘIPADÁME JAKO VE VICHŘICI.

ČEHO SE BOJÍ AIKO?

Téma

globální oteplování

Cílová skupina

žáci 1.-5. ročníků ZŠ, smíšené skupiny žáků 1. stupně ZŠ

Časový rozsah

20 minut

Pomůcky

karta s textem z encykliky

Popis

Vyučující přečte žákům příběh:

Jmenuji se Aiko. Je mi 11 let a bydlíme s rodinou v Malajsii v malé vesnici v blízkosti turistů často navštěvovaného města Kuala Terengganu v zátocě na pobřeží Tichého oceánu. Máme postavený nový dům. Starý dům nám minulý rok odnesla voda, když se nad vesnicí strhla tropická bouře a vlny z moře dosahovaly výšky až 5 metrů.

Tatínek, dědeček i strejda jsou rybáři. Každé ráno velmi brzy vyjíždí člunem na moře a loví sledě, které potom prodávají do místních obchodů a obchodníkům na rybím trhu. Při té loňské velké bouře nám nezůstalo vůbec nic – nádobí, oblečení, školní taška i můj plyšový pes Reiko, všechno odneslo moře. Také čluny a tatínkovo vybavení k rybolovu.

Maminka z toho byla velmi smutná. Naštěstí nám pomohli příbuzní, kteří bydlí dále od pobřeží. Na dva měsíce nám poskytli přístřeší a potom nám půjčili peníze, abychom si postavili nový dům. Maminka říkala, jestli by nebylo lepší navždy bydlet ve vnitrozemí, ale tatínek s dědečkem s tím nesouhlasili. Rybolov je jediná práce, která naši rodinu dokáže uživit a kvůli tomu potřebuje tatínek, dědeček i strýc bydlet co nejbliže moři. A já jsem nakonec moc ráda, protože mám z okna krásný výhled na západ slunce nad mořem. To je vždycky nádherná podívaná!

Ale v noci, když začne pršet, to už taková nádhera není. To se sejdeme v kuchyni, maminka uvaří čaj a čekáme, co bude. Bojíme se a nikdo neusne, dokud nepřestane pršet.

Nočním deštěm totiž začala i ta loňská tropická bouře. Spali jsme a najednou moje postel plavala ve vodě, maminka křičela a já jsem stačila jen popadnout za ruku nejmladšího brášku Tamika a vyběhnout do nejvyššího patra domu, odkud jsme se snažili zachytit větví stromů. Naštěstí už voda nestoupala a za dvě hodiny nás vysvobodili záchranáři. Všichni jsme plakali a objímali se štěstím, protože se nikdo z nás neutopil. Ještě dnes se mi o tom zdá a já se budím vyděšená. Pan doktor ale říkal, že by ty sny měly pomalu zmizet. A to si přeji.

Vůbec se mi zdá, že tropické bouře jsou teď mnohem častější. A všude je nějak více vody. Na místech, kde kdysi byla pláž s pískem a my jsme tam chodili hledat mušle, dneska stojí voda.

Moře stoupá. Doufám, že teď bydlíme od moře dost daleko. Nechci se za pár let zase stěhovat a maminka s tatínkem určitě taky ne.

Otázky:

- *Z čeho má Aiko obavy?*
- *Proč si myslíte, že voda hladina moře stoupá?*

Aiko má obavy z toho, že jejich dům při tropické bouři znovu zaplaví mořská vlna. Má také strach z toho, že k místu, kde nyní bydlí, za několik let dosáhne hladina moře a oni se budou muset znovu vystěhovat.

Za zvyšování hladiny moře a extrémním výkyvům počasí (intenzivní záplavy, bouře, sucha) může globální oteplování. Spalováním uhlí v továrnách a v domácích topeništích, spalováním benzínu v autech, spalováním zemního plynu a nafty, při výrobě plastových a umělohmotných výrobků, dochází k úniku škodlivých plynů do ovzduší. To způsobuje, že se vzduch přehřívá. Takovým plynům se také říká skleníkové plyny, protože způsobují zadržování tepla ve vzduchu tak, jako stěna skleníků.

Do skleníku se dostává ze slunečního záření světlo i teplo. Stěna skleníku světlo propustí tam i zpět, ale když se od země ve skleníku odrazí teplo, sklo se stává pro teplo nepropustnou bariérou, a tak teplo zůstává ve skleníku.

V důsledku oteplování dochází k tání ledovců v arktických oblastech. Také horské ledovce se zmenšují. Táním ledovců proto hladina vody v oceánech a mořích stoupá.

Také papež František v encyklice popisuje tuto skutečnost, o které vypráví Aiko. „Mnozí chudí žijí v místech obzvláště zasažených jevy souvisejícími s oteplováním a jejich obživa silně závisí na rybolovu a zemědělství. Chudí lidé nemají jiné zdroje peněz, které by jim umožnily přizpůsobit se klimatickým změnám, zvyšování hladiny moří, nebo čelit katastrofickým situacím.“

Vyučující položí na viditelné místo kartu s úryvkem z encykliky.

Můžeme nějak ovlivnit to, aby se vzduch neoteploval a lidé se nemuseli stěhovat kvůli zvyšování hladiny moří dál od moře?

Žáci navrhnou, co by mohly během jednoho měsíce uskutečnit pro to, aby svým chováním nepřispívali ke globálnímu oteplování. Např. *Když mám možnost, pojedu do školy na kole nebo půjdu pěšky. Budu se starat na zahradě nebo na balkoně o kytky. Zjistím, která organizace v místě bydliště organizuje sázení stromů, a zúčastním se. Nebudu chodit zbytečně po trávníku. Nebudu si kupovat pití v malé PET láhvi (0,5 l) ani v malých tetrapakových obalech (0,25 ml).*

SHRNUTÍ

VĚDCI DOKÁZALI, ŽE KE ZRYCHLENÍ GLOBÁLNÍHO OTEPLOVÁNÍ DOCHÁZÍ VLIVEM LIDSKÉ ČINNOSTI (PRŮMYSLU, TĚŽBY, POUŽÍVÁNÍ VĚCÍ NA JEDNO POUŽITÍ, ODLIŠŇOVÁNÍ KRAJINY). KAŽDÝ ČLOVĚK NA PLANETĚ ZEMI MÁ PODÍL NA TOM, ŽE SE VZDUCH OTEPLUJE. KAŽDÝ DEN PŘI OBYČEJNÉM PLNĚNÍ POVINNOSTÍ I PŘI ZÁBAVĚ SE MOHU ROZHODOVAT, ZDA SVÝM CHOVÁNÍM BUDU NEBO NEUBUDU PŘÍSPÍVAT K OTEPLOVÁNÍ PLANETY. SVÝM CHOVÁNÍM MOHU PŘÍSPÍVAT TAKÉ K TOMU, ABY CHUDÍ LIDÉ NEZTRÁCELI SVÉ DOMOVY A BEZPEČÍ.

MODLITBA

BOŽE, PROSÍME ZA VŠECHNY LIDI, KTERÝM HROZÍ, ŽE JIM HLADINA MOŘÍ VEZME STŘECHU NAD HLAVOU. POMÁHEJ NÁM, ABYCHOM SVÝM ROZHODOVÁNÍM A CHOVÁNÍM PŘÍSPÍVALI K JEJICH OCHRANĚ I K OCHRANĚ PLANETY.

“

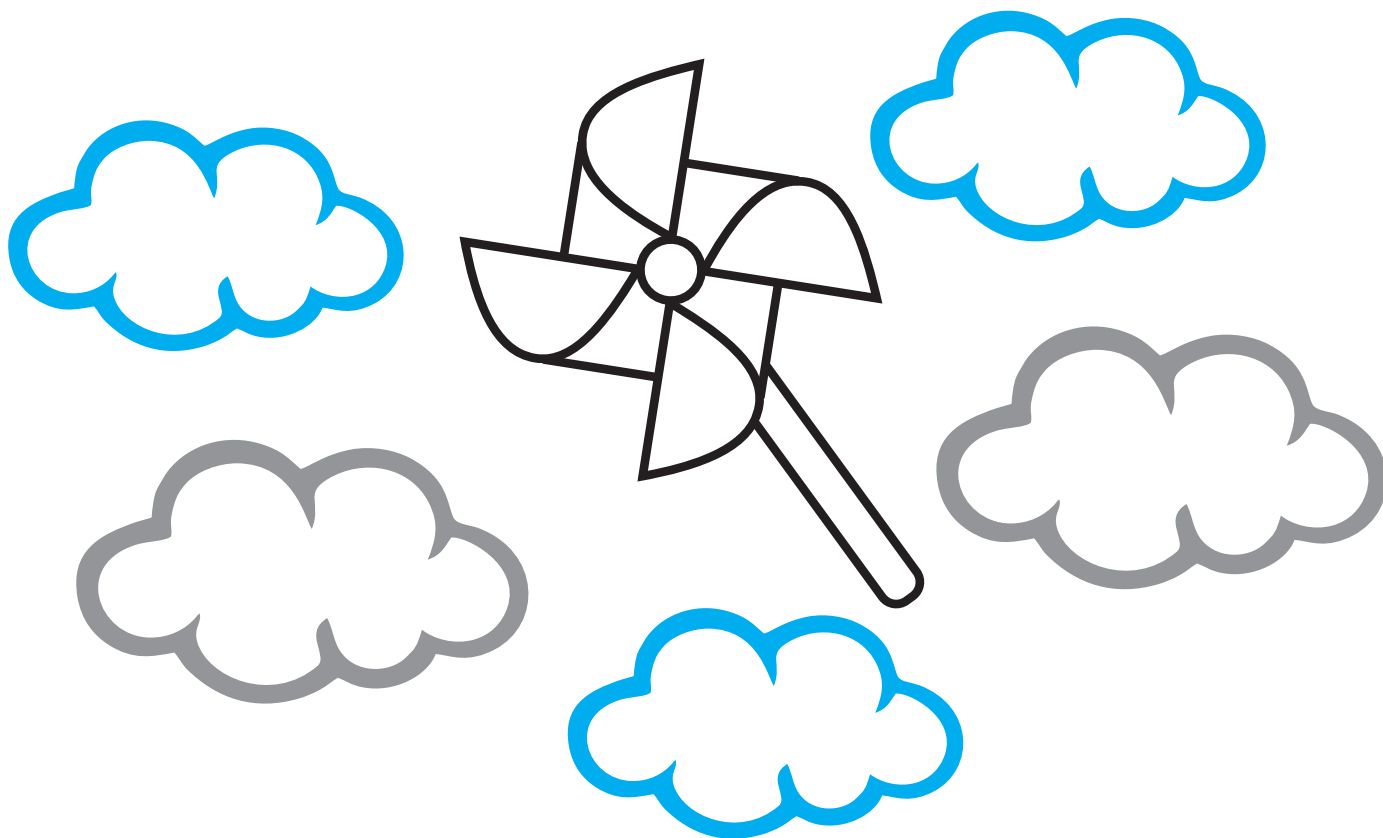
Mnozí chudí žijí v místech obzvláště zasažených jevy souvisejícími s oteplováním a jejich obživa silně závisí na rybolovu a zemědělství. Chudí lidé nemají jiné zdroje peněz, které by jim umožnily přizpůsobit se klimatickým změnám, zvyšování hladiny moří, nebo čelit katastrofickým situacím.

”

Vzduch - čistý pro každého

Vítr je jako

Bůh však pamatoval na Noeho i na všechnu zvěř a všechen dobytek, který s ním byl v arše. Způsobil, že nad zemí zavanul vítr, a vody se uklidnily.
(Gn 8,1)

zavanul vítr.....
.....

Vtom se zvedl od pouště silný vítr a opřel se ze všech čtyř stran do domu. Ten se na mladé lidi zřítil a oni zahynuli. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to.
(Job 1,19)

silný vítr.....
.....

Zvedne se proti nim mohutný vítr a rozpráší je jako smršť; nepravost obrátí v pustinu celou zemi a zločinnost vyvrátí trůny vládců.
(Mdr 5,23)

mohutný vítr.....
.....

Hospodin zná smýšlení lidí; jsou pouhý vánek.
(Žl 94,11)

pouhý vánek.....
.....

Člověk je jen vánek pouhý, i kdyby stál pevně.
(Žl 39,6)

vánek pouhý.....
.....

Proti mně se obrátily hrůzy, jako vítr pronásledují mě za šlechetnost, jako oblak odplynula moje spása.
(Job 30,15)

jako vítr.....
.....

Když se ukáže, třesou se hory, podle jeho vůle vane jižní vítr.
(Sir 43,16)

jižní vítr.....
.....

Chceš takhle rozprávět ještě dlouho? Slova tvých úst jsou jako prudký vítr.
(Job 8,2)

prudký vítr.....
.....